

**Minuta reuniunii Comitetului de Monitorizare
a Programului Operațional Sectorial «Creșterea Competitivității Economice»
24 noiembrie 2011**

Deschiderea reuniunii

Lucrările reuniunii au fost conduse de dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie, președintele CM POS CCE. Alături de membrii comitetului au fost prezenți reprezentanții Comisiei Europene, d-na Angela Martinez-Sarasola, șeful unității România, și dl. Marian Răduță, desk officer pentru POS CCE, reprezentanții FEI, d-na Camelia Drăgoi, și BEI, d-na Teresa Calvete, în calitate de observatori, precum și dl. Dragoș Ciuparu, președinte ANCS.

În deschidere, **dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie** a mulțumit membrilor și observatorilor pentru prezența importantă la această reuniune și a făcut o scurtă trecere în revistă a subiectelor aflate pe ordinea de zi. Domnia sa a precizat că unul dintre punctele importante de analizat este gradul de absorbție în această etapă a programării, fiind necesară accelerarea implementării programului și creșterea eficienței rezultatelor, dar a adăugat că este urmărită constant evoluția indicatorilor stabiliți prin program în vederea atingerii Țintelor propuse pentru asigurarea dezvoltării economice a României.

În continuare, **dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie** a declarat îndeplinită condiția de cворum (20 de membri din 29) și a dat cuvântul d-nei Angela Martinez Sarasola.

D-na Angela Martinez Sarasola a dorit să sublinieze că trebuie prezentată o situație clară a ceea ce s-a realizat în ultimele luni, având în vedere că a început cea de a doua jumătate a perioadei de programare, iar anul 2011 este esențial în ceea ce privește implementarea. Domnia sa consideră că au fost înțelese la nivelul guvernului României principalele dificultăți întâmpinate în general în ceea ce privește implementarea fondurilor europene la nivel național și a salutat crearea noului Minister al Afacerilor Europene și în mod deosebit numirea domnului ministru Orban la conducerea acestuia, manifestand increderea ca domnia sa va reusi sa implementeze masurile necesare pentru cresterea ritmului in implementarea fondurilor in Romania.

Ca prima initiativa pozitiva a fost mentionat Planul de Măsurii Prioritare, care desi a fost aprobat de guvern in aprilie a.c. este foarte intarziat in aplicare. Doamna Sarasola a aratat ca stabilirea unor angajamente ferme în implementarea Planului de Măsurii Prioritare, foarte importanta din perspectiva Comisiei Europene, îndeosebi în ceea ce privește simplificarea și întărirea capacității administrative. Referitor la simplificare, d-na Sarasola a precizat că acest proces este coordonat de Ministrul Afacerilor Europene, dl. Leonard Orban, și de ACIS, dar necesită un angajament puternic din partea autorităților de management în vederea gasirii măsurilor corespunzătoare, specifice fiecărui program operațional, eficientizării sistemului și înlăturarea blocajelor.

Domnia sa și-a manifestat opinia ca în cadrul procesului de simplificare se va face în mod natural o evaluare a nevoilor din p.d.v. al capacității administrative care va conduce la luarea celor mai adecvate măsuri împreună cu guvernul.

Doamna Sarasola a dorit să menționeze și sprijinul Comisiei Europene printr-o asistentă suplimentară, alături de cea oferită de axa de asistentă tehnică sau de programul operațional de asistentă tehnică, respectiv utilizarea expertizei instituțiilor financiare internaționale precum Banca Europeană de Investiții, BERD, Banca Mondială, pe care a prezentat-o ca pe o oportunitate specială pentru România și Bulgaria, de a avea acces la cea mai înaltă expertiză, de care trebuie profitat.

În continuare, d-na Sarasola a exprimat punctul de vedere al Comisiei Europene referitor la stadiul implementării POS CCE. Domnia sa a afirmat că există întârzieri mari în implementare și a propus discutarea principalilor factori de blocaj. În opinia domniei sale, unele proiecte prioritare sunt întârziate, de exemplu operațiunea de broadband, care dacă nu vor fi pregătite și lansate într-un termen de 3-6 luni, pot fi considerate pierdute pentru această perioadă de programare.

Totodată, d-na Sarasola și-a exprimat surprinderea privind lipsa de progres în selecția proiectelor (numai 53%), fiind absolut necesară îmbunătățirea acestui indicator. Un factor de blocaj, în opinia domniei sale, discutat și la reuniunea precedentă, este cel legat de plățile către beneficiari, unde există o diferență mare

între valoarea contractelor de finanțare semnate și plățile efectuate către beneficiari, ceea ce impune întărirea disciplinei în implementarea proiectelor de către beneficiari, prin stricta monitorizare a acestora, inclusiv rezilierea de contracte, altfel există riscul dezangajării de fonduri în 2012 și 2013. A menționat de asemenea ca prin neimplementarea proiectelor nu se vor putea realiza indicatorii de program, strict monitorizați de Comisie, nu numai la raportarea finală ci și pe parcurs și ca programul este în real pericol de a pierde fonduri, risc pe care domnia sa crede ca România nu și-l poate permite în această perioadă. În acest context, domnia sa a arătat ca deși programul, prin prioritățile sale se încadrează perfect în strategia 2020, prin nerealizarea tintelor din această perioadă de programare poate pierde argumentele finanțării din perioada următoare.

Mentionând oprirea plăților pentru axa 2 a POR datorită unor nereguli în achizițiile publice, d-na Sarasola a subliniat importanța acordată de Comisia Europeană respectării regulilor de achiziții publice, considerată o problemă sistemică generală.

Dl Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a mulțumit d-nei Sarasola pentru prezentarea în esență a punctului de vedere al Comisiei Europene referitor la stadiul POS CCE și la următoarea perioadă de programare, fiind de acord că există întârzieri semnificative care ar putea conduce la dezangajări de fonduri. Domnia sa a subliniat că se depun eforturi susținute pentru a recupera aceste întârzieri, în direcția întăririi disciplinei în implementarea proiectelor, atât din partea beneficiarilor, cât și a AM și OI, având în vedere numărul mare de contracte încheiate. Totodată, dl Secretar de Stat a subliniat importanța proiectelor majore, derulate în condiții de maximă transparență, îndeosebi ELI și broadband, în momentul de față foarte bine structurate, cu un calendar foarte clar de implementare și a adăugat că deși există unele întârzieri, vor fi implementate pentru a oferi substanță programului, prin valoarea și importanța lor.

Aprobarea ordinei de zi

Dl Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a propus aprobarea ordinei de zi, care a fost votată în unanimitate.

Aprobarea minutei reuniunii CM POS CCE din 7 iunie 2011

Dl Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a propus aprobarea minutei reuniunii precedente, cu mențiunea că observațiile transmise de membri au fost preluate.

Dl Radu Minea, CSDR, a solicitat o redactare exactă și completă a intervențiilor sale în cadrul reuniunilor și a propus în acest sens utilizarea ad literam a transcrierii înregistrării, pentru a nu denatura conținutul punctelor de vedere exprimate, așa cum s-a întâmplat, în opinia domniei sale, în cazul minutei reuniunii din 7 iunie a.c., Totodată, domnia sa a solicitat transcrierile prezentărilor facute de d-na Sarasola, pentru o informare asupra situației reale a utilizării fondurilor europene.

Dl Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a precizat că, prin definiție, minuta este un rezumat asupra discuțiilor, o sinteză și l-a asigurat pe dl Minea că întotdeauna s-a încercat reflectarea corectă a intervențiilor. Domnia sa a propus amânarea aprobării minutei până la finalul reuniunii, pentru a conveni asupra formulării punctului de vedere prezentat de domnia sa la reuniunea precedentă. Referitor la intervențiile d-nei Sarasola, dl. Stafie a subliniat că acestea se regăsesc în minuta supusă astăzi aprobării, iar cele din cadrul reuniunii prezente vor fi incluse în minuta aferentă. În continuare, domnia sa a dat cuvântul d-nei Cătălina Meliță, director general AM POS CCE.

Stadiul implementării POS CCE și a operațiunilor gestionate de AM

D-na Cătălina Meliță a prezentat stadiul implementării programului în ansamblu și al operațiunilor gestionate direct de către AM POS CCE.

1. Lansări - 424 milioane Euro

- realocare masivă pentru Axa 1 și pentru Axa 4,;

- lansări pentru **Internaționalizarea și Investiții mari**, două operațiuni gestionate de OI IMM și operațiunea de **Investiții pentru întreprinderi mari** gestionată direct de AM, circa 211 milioane Euro
 - pentru AP2 nu au existat lansări
 - Axa prioritară 3 **Conectarea unităților școlare la internet, E-sănătate local și Sisteme TIC integrate și alte aplicații electronice pentru afaceri** 100 milioane Euro.
 - Axa 4 **Eficiență energetică** cu un buget de circa 243 milioane Lei și **Rețele de transport al energiei electrice** cu un buget de 193 milioane Lei, circa 100 milioane Euro
 - operațiuni ce urmează a fi lansate (371 milioane Euro) : **Poli de competitivitate**, 60 milioane Euro, **Clusterelor mici**, și **Interconectări**
 - proiecte majore: **proiectul ELI-NP** și **Broadband**
2. Proiecte depuse de la începutul perioadei de programare: 10 841 proiecte
- distribuția pe axe: jumătate la OI IMM
3. Proiecte respinse: 3700
- respingerea nu se datorează calității scăzute decât într-o măsură relativ mică, ci în mod deosebit insuficienței bugetului în raport cu numărul de proiecte depuse
4. Proiecte aprobate: 3097
- reprezintă un procent de 66% din alocarea totală
5. Proiecte contractate: 2076
- reprezintă un procent de 42% din alocarea totală, ceea ce înseamnă o mare întârziere în contractare
6. Situația prefinanțării și rambursărilor pe axe, în raport cu contractarea.
- la Axa 2 prefinanțările sunt mai mari decât rambursările, o indicație a ritmului lent de implementare a proiectelor
 - total plăți de 1, 77 miliarde Lei de la începutul programului (sumă între rambursări și prefinanțări)
 - din care mai mult de jumătate sunt pe Axa 1, 207 milioane din 384, sunt plăți pe Axa 1 dar care nu pot fi încă certificate la Comisie,
 - diferența dintre prefinanțări și rambursări de 370 milioane Lei
 - peste 600 de cereri de rambursare primite în această perioadă, dintre care 250, deci aproape jumătate, circa 40%, pentru Axa 1.
 - estimări de declarații de cheltuieli pe 2011 deja depuse la Autoritatea de Certificare și Plată, fie sunt în lucru până la sfârșitul anului, care totalizează circa 50 milioane Euro, din FEDR

D-na Meliță a explicat că diferența dintre numărul de proiecte aprobate și cel de proiecte contractate se datorează atât unor elemente de natură instituțională și administrativă, cât și dificultăți beneficiarilor de a aduce toate documentele necesare contractării, îndeosebi scrisoarea de confort pentru cheltuielile pe care le susține beneficiarul din proiectul respectiv.

D-na Meliță a explicat de asemenea că o prioritate majoră a următoarei perioade este evitarea dezangajării automate Riscul n+3 la 31 decembrie 2012 conduce la necesitatea creșterii volumului plăților interne lunare către beneficiari cu cca 40% și implicit a sumelor declarate către ACP.

În ceea ce privește reverificarea procedurilor de achiziții publice, inițiată în urma recomandărilor din partea Comisiei Europene, în cadrul verificării cererilor de rambursare, d-na Meliță a precizat că aceasta a acoperit lunile august, septembrie și octombrie, pentru beneficiarii publici (30% din totalul beneficiarilor), iar rezultatele au fost relativ bune, în sensul că numai trei contracte au fost penalizate pentru nereguli, iar suma corecțiilor aplicate este redusă aprox. 300 mii Lei. Domnia sa a ținut să sublinieze faptul că implicarea în acest proces a celor două instituții responsabile în domeniul achizițiilor publice, ANRMAR și UCEVAP, prin verificare ex-ante a documentației de atribuire, a permis și va permite în continuare reducerea numărului de cazuri cu nereguli.

Referitor la misiunile de audit, d-na Meliță a informat membrii comitetului de monitorizare de faptul că acestea au fost derulate pe tot parcursul anului, de către Autoritatea de Audit, Corpul de control la Primului Ministru, auditul intern al MECMA și corpul de control al Ministrului Economiei.

În legătură cu capacitatea administrativă, domnia sa a reiterat necesitatea completării schemelor de personal, îndeosebi la nivelul OI IMM, datorită numărului mare de proiecte, cu precădere în activitățile de

evaluare și verificare a cererilor de rambursare. Corelat cu acest subiect, domnia sa a amintit proiectele de asistență tehnică din cadrul axei 5, de contractare a serviciilor de consultanță pentru activități esențiale ale programului, respectiv evaluare cereri de finanțare, verificare cereri de rambursare, vizite de monitorizare, campanii de informare, help-desk. În acest moment există decizii de finanțare multianuale în valoare de circa 36 milioane Euro, din alocarea totală a axei, de 90 milioane Euro, pentru AM și OI, cu excepția OIPSI.

D-na Meliță a mai prezentat operațiunea **Investiții în întreprinderi mari** gestionată de AM, una din cele mai competitive operațiuni ale programului, pentru care au fost lansate trei apeluri până în acest moment, apelul din 2008, apelul din 2010 cu contractare în 2011 și apelul din 2011 care s-a încheiat în august, proiectele fiind de foarte bună calitate.

- apelul 1, din 26 contracte semnate, aproape un sfert sunt reziliate în acest moment, contracte finalizate, ceva mai puțin de o treime, 12 contracte în derulare, pentru care se fac vizite de monitorizare, dintre acestea, 7 au solicitat perioadă de implementare extinsă, iar 18 au solicitat decalare de activități și evident, decalare de depunere a cererilor de rambursare, ceea ce înseamnă că numai 7% din contractele încheiate își respectă angajamentele de implementare asumate.

- apelul 2, 50 de contracte semnate, 2 reziliate, cauzată de incapacitatea de a asigura resursele de co-finanțare, 18 contracte în prelungire de grafic; toate prelungirile de grafic fac referire la asigurarea resurselor de co-finanțare, la procedurile de achiziții, la depășirile de livrare de la contractori, la incapacitatea contractorilor de a asigura garanție de avans astfel încât beneficiarii să includă în cererea de rambursare factura de avans.

Pentru operațiunea **Poli de competitivitate**, d-na Meliță a dat cuvântul d-nei Despina Pascal, reprezentant Archidata.

D-na Despina Pascal a făcut o prezentare a evoluției proiectului de la ultima reuniune, și anume:

- finalizarea schemelor de ajutor de stat, care au parcurs procesul de notificare și aprobare de către Consiliul Concurenței, în data de 7 septembrie 2011 (aprobată prin ordin al ministrului economiei Comerțului și mediului de afaceri nr. 2669/6 octombrie 2011, publicat în MO la data de 3 noiembrie a.c.).

- finalizarea și predarea Ghidului Solicitantului, în 20 septembrie a.c., urmată de publicarea pentru consultare publică desfășurată pe parcursul a 45 de zile, din 20 septembrie până în 3 noiembrie în cadrul unei platforme online de consultare, procesarea input-urilor primite și revizuirea ghidului împreună cu Autoritatea de Management, în concordanță cu acestea

- instruirea personalului din AM și respectiv de la OI IMM și OI Cercetare și în elaborarea și utilizarea Ghidului Solicitantului, inclusiv consultări privind corelarea cu ghidul pentru operațiunea de clustere, care va fi realizat de către AM și OI IMM, pentru a asigura o bună coordonare a acestor două operațiuni

- demararea elaborării ordinului de cheltuieli eligibile

D-na Pascal a subliniat că au existat trei surse pentru revizuirea ghidului și structurarea activităților în limitele contractului, și anume potențialii beneficiari, reprezentanții AM/ OI și cei ai DG Regio, cărora le-a mulțumit cu acest prilej pentru comentariile și îndrumările oferite. În general, acestea s-au referit la eligibilitatea solicitanților (asociere), procedura pentru depunerea pachetului și a proiectelor (depunerea strategiei și a fiselor de proiecte și apoi depunerea efectivă a proiectelor), formularea contractului cadru de asociere dintre membrii polului, astfel încât să fie menținută structura pachetului de proiecte, și implicit strategia polului, care va fi permanent monitorizată, procedura de evaluare și selecție pentru pachetul integrat de propuneri de proiecte.

În ceea ce privește acțiuni în viitorul imediat, d-na Pascal a precizat că se așteaptă publicarea schemei de ajutor de stat și de minimis în Monitorul Oficial, aprobarea ordinului de cheltuieli eligibile, publicarea Ghidului final și lansarea apelului de propuneri de proiecte, help-desk pentru beneficiari și instruirea personalului AM și OI în evaluarea aplicațiilor.

Inițiativa JEREMIE

D-na Camelia Drăgoi, FEI, a prezentat stadiul **JEREMIE**, fiind înregistrate două elemente noi de la reuniunea precedentă. Prima este o realocare de 17,5 milioane Euro de la operațiuni de capital de risc, la operațiuni de garantare și cea de a doua, legată de implementarea fondului de garantare, este acordarea de credite către 110 IMM-uri în valoare de aproximativ 10 milioane Euro, ceea ce înseamnă că instrumentul

de garantare începe să funcționeze. Domnia sa a adăugat că pentru perioada următoare este așteptată o clarificare din partea unității de Financial Engineering a Comisiei Europene cu privire la eligibilitatea produsului de garantare și aplicabilitatea art. 7 din Regulamentul 1080.

Informare și Publicitate

D-na Maleta Marinescu a prezentat măsurile de informare și publicitate întreprinse de AM și OI, reorientate de la partea de promovare a programului către partea de implementare a proiectului și de sprijin către beneficiari. În acest sens, domnia sa a precizat că AM a încheiat un proiect de AT pe o perioadă de 12 luni, care prevede 17 evenimente dedicate în principal beneficiarilor, dar și potențialilor beneficiari, precum și mass-mediei, în vederea informării cât mai corecte a opiniei publice referitor la utilizarea fondurilor structurale.

Acțiuni întreprinse:

- două infoday-uri pentru beneficiarii operațiunii *Întreprinderi mari* (60 participanți),
- trei conferințe regionale la care au participat peste 400 de potențiali beneficiari și beneficiari
- trei seminarii de informare dedicate jurnaliștilor (au apărut 30 de articole în presa scrisă și un reportaj radiofonic)
- help-desk: în medie peste 2000 de cereri de informații primite telefonic, fax, e-mail precum și întâlniri directe cu solicitanții
- două contracte de AT, pentru sprijin acordat OI pentru beneficiari, atât în ceea ce privește OI pentru IMM cât și în ceea ce privește OI Cercetare.
- participarea AM la două evenimente organizate de institute de mass-media, în luna iunie, respectiv octombrie evenimente organizate de Mediafax, primul în parteneriat cu BCR.
- actualizare continuă a website-urile dedicate astfel încât există o frecvență medie de actualizare lunară, de peste 8 materiale, greșelile frecvente în dosarul Cererilor de Rambursare, lista beneficiarilor programului operațional și lista contractelor de finanțare reziliate, atât la nivelul site-ului AM cât și la nivelul site-urilor OI.
- proiect de AT prin care se acordă beneficiarilor sprijin pentru întocmirea și pregătirea dosarelor Cererilor de Rambursare, prin informații specifice solicitate prin e-mail și telefonic
- evaluarea Planului de Comunicare a programului, proiect de AT încheiat la sfârșitul lunii august, principalele recomandări fiind legate de accelerarea și îmbunătățirea calității evenimentelor de informare și comunicare pe care le derulăm, adresate în special beneficiarilor, conectarea AM și a OI la Centrele de informare dedicate grupurilor țintă ale programului și crearea unui portal integrat dedicat, care să includă website-urile atât ale AM cât și ale OI.

Acțiuni viitoare: trei infoday-uri cu beneficiarii și cinci conferințe regionale și o conferință națională, în luna decembrie a anului următor

DI Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a precizat că, având în vedere gradul de contractare efectivă al programului de 42% și de proiecte aprobate, de 66%, este estimată pentru sfârșitul anului 2012, o prognoză de minim 80% contractări și 100% proiecte aprobate. Referitor la previziunile de plăți, domnia sa a recomandat stabilirea unui calendar pentru perioada 2013-2015.

D-na Angela Martinez Sarasola și-a exprimat acordul cu cele spuse de dl Secretar de Stat C. Stafie, subliniind, la rândul său importanța îmbunătățirii celor doi indicatori, ritmul de contractare și rata plăților, care diferă în funcție de axa prioritară, astfel că în cadrul Axei prioritare 2, rata de contractare este de aproape 70 %, dar numai 24% plăți, în cadrul Axei prioritare 1 – IMM, rată de selecție de 90%, dar numai 50% rată de contractare. Domnia sa a recomandat identificarea blocajelor pe fiecare axă și măsurile stabilite pentru a îmbunătăți situația, dar și realizarea unor prognoze realiste pentru a atinge ținta în ceea ce privește plățile, îndeosebi în 2013 și 2013.

DI. Marian Răduță, DG Regio, a făcut, la rândul său, unele recomandări privind operațiunea Poli de competitivitate. Domnia sa a subliniat importanța comunicării cu beneficiarii în procesul de dezvoltare a strategiilor acestor poli de competitivitate și în pregătirea listei de proiecte pe care aceștia o vor atașa strategiilor de dezvoltare. O altă recomandare a fost necesitatea monitorizării funcționării polilor de competitivitate și integrarea acestei operațiuni într-o politică națională privind competitivitatea.

Referitor la inițiativa Jeremie, dl Răduță a reamintit că era prevăzută o evaluare intermediară a implementării operațiunii și a recomandat corelarea acesteia cu pregătirea pentru următoarea perioadă de programare, având în vedere că instrumentele financiare vor căpăta o importanță mai mare și implementarea lor trebuie să se bazeze pe niște evaluări destul de detaliate și tehnice.

D-na Cătălina Meliță a formulat câteva puncte de vedere la intervențiile anterioare. Astfel, referitor la previziunile de plăți, domnia sa a precizat că AM va asigura din structura internă personal suplimentar pentru verificarea cererilor de rambursare, în paralel cu derularea serviciilor de consultanță contractate prin proiecte de AT, astfel încât să poată fi atinsă ținta de creștere cu 40% a plăților în anul 2012. În ceea ce privește perioada 2013-2015, pentru evitarea riscului dezangajării de fonduri, domnia sa și-a exprimat speranța într-un context economic mai favorabil investițiilor din partea beneficiarilor.

În ceea ce privește Jeremie, d-na Meliță a informat membrii CM că evaluarea inițiativei Jeremie este prevăzută pentru anul viitor, când vor funcționa ambele componente ale acestei operațiuni, iar pentru următoarea perioadă de programare, chiar în contextul unui accent tot mai mare pe instrumentele de inginerie financiară, România va pleda pentru păstrarea dreptului la granturi pentru întreprinderi, iar trecerea spre utilizarea masivă a măsurilor de inginerie financiară (dobândă subvenționată, garanții, microcredite, intervenții urbane, Jessica și altele) să se facă treptat.

Dl. Radu Onofrei, UGIR, a recomandat procedura de supracontractare, luând în considerare nivelul ridicat al ratei de renunțare, astfel încât să existe cât mai multe proiecte cu perspective reale de implementare. Domnia sa a argumentat că această procedură a fost aplicată cu succes în cazul Programului Operațional Regional. Totodată, dl. Onofrei a recomandat stabilirea unor reguli mai stricte în ceea ce privește modificarea graficelor de implementare a proiectelor din contractul de finanțare, cu efecte negative asupra plăților, fiind de părere că nu ar trebui acceptate mai mult de două solicitări din partea unui beneficiar.

Dl Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a precizat că vor fi luate în considerare cele două recomandări, exprimându-și acordul asupra eficienței acestora. Domnia sa a precizat că a fost luată în calcul posibilitatea supracontractării la 20-25% și creării unei liste de rezervă, și a fost de acord că este necesară întărirea disciplinei în respectarea graficelor de implementare, dat fiind numărul mare de contracte.

Dl Radu Minea a atras atenția asupra câtorva neconcordanțe din materialele de prezentare pentru axa prioritară 2, privind situația lansărilor, unde deși în prezentare d-na Meliță a menționat că nu au fost lansări, în alte materiale există referiri la un proiect ce va fi demarat în condițiile în care nu are aprobată finanțarea, și situația cererilor de rambursare, unde sunt prezentate date diferite, domnia sa recomandând corectarea erorilor. Referitor la operațiunea Poli de competitivitate, dl. Minea a apreciat includerea unei definiții a conceptului, pentru delimitarea de alte concepte similare, dar a adăugat că aceasta nu clarifică integral scopul și modalitatea de implementare a acestei operațiuni.

D-na Cătălina Meliță a explicat că nu au existat lansări în cadrul AP 2 în această perioadă, bugetul rămas fiind propus spre realocare nu unei alte operațiuni ci proiectului ELI, prezentat în reuniunile anterioare. În ceea ce privește situația cererilor de rambursare, domnia sa a explicat că numărul și valoarea cererilor de rambursare depuse diferă de numărul și valoarea celor plătite, prin urmare cifrele nu pot să coincidă. Pentru mai buna înțelegere a operațiunii Poli de competitivitate, un concept nou în România, d-na Meliță a recomandat citirea ghidului solicitantului postat pe site, care clarifică numeroase aspecte legate de strategia și funcționarea unui pol de competitivitate.

Dl Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a recomandat, la rândul său d-lui Minea o discuție mai aplicată cu reprezentanții Archidata și a propus în continuare trecerea la prezentarea stadiului implementării pentru fiecare axă prioritară, cu accent pe prognoza privind plățile și ritmul de contractare.

Stadiul implementării pentru Axa prioritară 1

DI Adrian Potorac, șef serviciu Organismul Intermediar pentru IMM a prezentat stadiul implementării operațiunilor pentru Axa Prioritară 1.

Au fost prezentate:

- lansări/alocări; toată valoarea necontractată, nelansată la ora actuală, va fi lansată până la sfârșitul anului 2011, respectiv operațiunea **Standardizare** (noiembrie), **Investiții mici** (noiembrie), **Consultanță** (decembrie) și **Clustere** (decembrie);
- evoluția numărului de contracte semnate pe axă; se observă o creștere de la 1045 câte se înregistrau în aprilie, la 1205 cât sunt înregistrate la 4 noiembrie, deci un spor de 15%;
- evoluția numărului de renunțări la implementarea unor proiecte aprobate și a numărului de contracte reziliate la nivel de operațiune; dificultățile financiare întâmpinate de beneficiari în asigurarea cofinanțării proiectelor dar și schimbarea condițiilor de piață, scăderea cererii sau a structurii ei, dificultăți ale furnizorilor și clienților, întârzierea plăților au dus la abținerea de la contractare a unui număr mare de solicitanți ale căror proiecte au fost declarate eligibile, în perioada aprilie-noiembrie numărul proiectelor aprobate și necontractate a crescut de trei ori iar rezilierile cu 70%.
- evoluția valorii contractelor în vigoare, pe operațiuni; total 280, 3 milioane Euro reprezentând o creștere de numai 10%;
- contracte finalizate, pe operațiuni; se observă că numărul acestora a crescut cu circa 60% la operațiunea **Investiții**, între lunile aprilie și noiembrie a.c., per total procentul de finalizare este de 47 %, în analiza pe operațiuni, se observă că procentul de finalizare a proiectelor pe apelul 1 este de 65 % iar pe apelul 2 de 17%;
- valoarea rambursărilor; având în vedere intrarea în funcțiune a proiectelor de AT privind verificarea cererilor de rambursare, a vizitelor de monitorizare și control la fața locului, a crescut în medie cu 83%;
- probleme, soluții și rezultate; s-a adus în discuție problema ocupării posturilor vacante și necesitatea suplimentării cu 30 de posturi; s-a solicitat sprijinul ACIS, pentru introducerea datelor în SMIS.

DI Secretar de Stat, Claudiu Constantin Stafie a adresat câteva întrebări OI IMM referitoare la ultimele lansări de apeluri din anul 2011, respectiv prognoza pentru anul viitor privind procedura de evaluare și contractare până la sfârșitul anului 2012 și la existența unui decalaj destul de mare între proiectele aprobate și cele contractate.

DI Adrian Potorac a menționat că din punct de vedere al contractării săptămâna viitoare se va semna contractul cu firma de consultanță care acordă sprijin extern pentru evaluarea tuturor proiectelor depuse în apelurile lansate în 2011, ocazie cu care s-a solicitat prin caietul de sarcini existența unui număr mare de evaluatori la nivelul firmei care a câștigat acest proiect, în așa fel încât atât proiectele deja depuse pentru operațiunea **Investiții mari**, **Internaționalizare** și tot ce se va lansa în anul 2011 să fie urgent transferat acestei firme în vederea evaluării.

La nivelul rambursării, există sprijinul evaluatorilor externi pentru evaluarea Cererilor de Rambursare se va solicita sprijin suplimentar inclusiv pe parte de monitorizare și control la fața locului pentru prezentare la ultima Cerere de Rambursare a acestor rapoarte.

D-na Angela Martinez Sarasola a dorit să facă un comentariu valabil pentru toate Organismele Intermediare, folosirea Asistenței Tehnice ca un mijloc de a sprijini activitatea de evaluare a proiectelor este o soluție ce este la dispoziția OI-urilor și a adresat două întrebări reprezentantului OI IMM:

- Cum va asigura OI IMM controlul calității asupra activității depuse de evaluatorii contractați, ținând cont de faptul că responsabilitatea reușitei procesului de selecție ține de OI? Externalizarea procesului de evaluare constituie un ajutor pentru OI, dar responsabilitatea nu poate fi externalizată. Este o întrebare valabilă pentru toate OI-urile.
- Când estimează OI IMM o dată pentru reluarea plăților către beneficiari, măsură pentru care sunt necesare acordul Autorității de Audit și certificarea de către Autoritatea de Certificare și Plată ?

D-na Cătălina Meliță a răspuns întrebărilor adresate de doamna Sarasola precizând modul de lucru cu consultanții, care primesc o metodologie, foarte bine gândită în avans și pe care trebuie să o aplice în mod unitar activităților de evaluare, ulterior primindu-se rapoartele de evaluare pe fiecare proiect. Aceste

rapoarte fac obiectul unei analize a ofițerilor de evaluare pentru a vedea dacă raportul este corect, suficient de detaliat și de fundamentat și dacă punctajul este bine acordat.

În ceea ce privește cea de-a doua întrebare, din discuțiile purtate cu Autoritatea de Audit, Autoritatea de Management va primi proiectul de raport care va acoperi două elemente în relația cu OI IMM, perioada dintre noiembrie 2010 și iulie 2011 când verificarea cererilor de rambursare a fost preluată și făcută integral la AM și va acoperi, în măsura în care este posibil și perioada iulie-octombrie a.c., în care această atribuție a fost re-delegată. AM va primi un punct de vedere provizoriu în jurul date de 1 decembrie a.c., și va face tot posibilul pentru a-și spune punctul de vedere cât mai repede posibil, astfel încât Autoritatea de Audit să poată emite punctul de vedere final, care va fi în decembrie a.c.

DI Iulian Miserciu, Autoritatea de Audit a subliniat că procedura se va accelera foarte mult, deja există o imagine asupra activității realizate de OI IMM și se speră ca luni, 5 decembrie a.c. să se primească proiectul de raport. Inclusiv până la raportul final, procedura contradictorie va fi foarte scurtă ca urmare a asumării răspunderii de a da o concluzie pe funcționarea controalelor, inclusiv pentru activitatea de verificare a achizițiilor publice în acest an, în luna decembrie. Domnia sa a exprimat disponibilitatea Autorității de Audit de a primi orice alte activități realizate chiar în acest moment pentru a le lua în considerare în emiterea unei concluzii pertinente.

DI Radu Onofrei, UGIR, a avut o intervenție cu privire la anumite aspecte legate de prevederile OUG 66/29.06.2011 privind diminuarea ajutorului financiar nerambursabil proporțional cu atingerea indicatorilor subliniind că în faza de monitorizare există o mare dificultate în aprecierea modalității de calcul a eventualei diminuări a ajutorului financiar nerambursabil, în condițiile în care OUG 66 prevede ca aceasta să se facă proporțional, dar nu există o metodologie de calcul aceeași ordonanță precizând în următorul articol că această diminuare se face pe baza unei metodologii la nivel de AM sau OI. Domnia sa și-a exprimat părerea că ar trebui să se elaboreze o astfel de formulă de calcul foarte clară, în perioada imediat următoare, privind modalitatea de calcul a eventualelor diminuări ale ajutorului financiar nerambursabil, pe perioada de monitorizare. DI. Onofrei a considerat lăudabil și util faptul că pentru apelurile de anul acesta s-a introdus scrisoarea de confort pentru demonstrarea capacității de cofinanțare având o observație la acest subiect și anume faptul că se solicită o scrisoare de confort care să acopere nu doar partea de diferență dintre valoarea netă a proiectului și valoarea finanțării nerambursabile, ci se solicită să se acopere și partea de TVA, lucru pe care domnia sa îl considerăm excesiv și care creează anumite probleme, cu atât mai mult cu cât cea mai mare parte a achizițiilor de echipamente se face de la extern și este purtătoare de TVA, iar aceasta de regulă se acoperă din fluxul de numerar al unei societăți, nu este un element de investiție propriu zis, o cheltuială reală a companiei. Domnia sa consideră că este o neclaritate care trebuie corectată.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a propus trecerea la prezentarea stadiului implementării operațiunilor pentru Axa Prioritară 2.

Stadiul implementării pentru Axa prioritară 2

D-na Dana Gheorghe, director general, Organismul Intermediar pentru Cercetare a prezentat stadiul implementării operațiunilor pentru Axa Prioritară 2.

Au fost prezentate:

- lansări/alocări; valoare lansată, din totalul alocat axei, aproximativ 2800 milioane Lei, 90% din această sumă este lansată, o mare parte din aceasta este contractată și există rezerve de 10% pentru a fi relansate;
- numărul de proiecte depuse/selectate/contractate și proiecte contractate/reziliate/în implementare, pe total axă se observă că există un număr de 1000 proiecte depuse, numărul proiectelor evaluate este de 478 iar numărul proiectelor contractate la acest moment, 4 noiembrie a.c., este de 351.
- număr de proiecte contractate / reziliate / în implementare / finalizate; totalul proiectelor contractate este de 351 dintre care există un număr de rezilieri de 32, un număr mare în valoare absolută dar care reprezintă 9% din valoarea totală a proiectelor, există un număr de 114 proiecte finalizate, restul proiectelor sunt în implementare;
- evoluția numărului de contracte semnate pe axă prioritară și pe tipuri de beneficiari; contractarea s-a făcut numai pe beneficiari privați în această perioadă.

- evoluția sumelor contractate pe axă prioritară și tipuri de beneficiari; sumele care s-au contractat se referă la proiectele cu beneficiari privați, se observă că au crescut cu 174 milioane Lei față de data precedentă. S-a ajuns la contractare la o valoare totală de 1963 milioane Lei reprezentând un procent de 73% din valoarea totală a axei, în concluzie 90% din valoarea axei este lansată, 73% contractată.
- distribuția regională; situația repartitiei proiectelor pe cele opt regiuni, zona București-Ilfov se menține cu un procent foarte mare, 43%, urmează regiunea Nord-Est cu un procent de 12%, restul regiunilor și-au păstrat în general aceeași configurație
- evoluția rambursărilor; critică, a crescut valoarea plăților de la 213 milioane Lei la 312 milioane Lei plătite efectiv, din care 80 milioane reprezintă prefinanțarea dedusă și o valoare a prefinanțării de 393 milioane Lei, este ușor mai mică valoarea plăților efective față de valoarea prefinanțării.
- dificultăți și soluții; problemele specifice axei se referă la greutatea întâmpinată de întreprinderi în a obține și asigura fluxul de numerar, în a asigura documentele necesare care să le dovedească bancabilitatea și posibilitatea de plată, existența unui proiect de AT care a permis angajarea unui număr de specialiști pe perioadă determinată, angajat numai pentru management financiar, a fost încheiat un contract cu serviciul de consultanță pentru sprijin în verificarea cererilor de rambursare; re-verificarea 100% a unui număr de circa 150 de proceduri de achiziție publică ceea ce a implicat un volum imens de muncă.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a făcut un scurt comentariu referitor la Axa 2 care are cel mai mare grad de contractare și procent de plăți (25% din bugetul alocat Axei 2). Odată cu lansarea proiectului ELI se va încheia practic contractarea pe Axa 2.

DI Radu Minea a intervenit precizând că trebuie verificat cu strictețe modul în care au fost cheltuiți banii europeni pe această axă. Domnia sa și-a exprimat nelămurirea față de noul tip de proiect, în valoare de 200 mii Euro, care ar trebui să fie la parteneriate.

D-na Dana Gheorghe a explicat că este vorba de suma de 200 mii Euro ajutor de minimis, pentru un nou tip de proiect care a primit toate aprobările, nu a fost lansat în această perioadă ci în cadrul operațiunii **Parteneriate**, care servește cel mai direct scopului și obiectivului programului Creșterea Competitivității Economice. Domnia sa a mai adăugat că pe parcurs, datorită faptului că această operațiune a întâmpinat dificultăți deoarece presupunea existența unui acord existent între instituția de cercetare și întreprindere în care să se specifice obligațiile și drepturile fiecărui partener, a fost introdus acest nou tip de proiect, prin care partenerul (instituția de cercetare) să fie ales pe perioada de desfășurare a proiectului. Doamna Gheorghe a menționat că prin acest tip de proiect s-a intenționat acordarea de sprijin în scopul găsirii de întreprinderi care să fie atrase spre a depune astfel de proiecte, ușurându-le condițiile de finanțare.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a propus trecerea la prezentarea stadiului implementării operațiunilor pentru Axa Prioritară 3.

Stadiul implementării pentru Axa prioritară 3

D-na Adina Moga, director general, Organismul Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale, MCSI, a prezentat stadiul implementării operațiunilor pentru Axa Prioritară 2.

Au fost prezentate:

- lansări/alocări;
- număr proiectelor depuse/selectate/contractate; referitor la operațiunea 3.1.1 se observă că din totalul de 2400 de proiecte, 2091 sunt aferente celui de al doilea apel; ca element de noutate, la operațiunea **Internet în școala ta**, destinată Ministerului Educației, apelul a fost închis, a fost de pusă Cererea de Finanțare în data de 11 noiembrie a.c., iar tot ca ultimă noutate, comitetul de selecție pentru selectarea proiectelor **Interoperabilitate**, apelul 2 s-a reunit de curând.
- numărul de proiecte contractate/reziliate/în implementare/finalizate se observă un grad scăzut de contracte reziliate, din totalul contractelor încheiate a fost reziliat un procent de 6 %, aproximativ 31 de

proiecte din totalul de 473, majoritatea din contractele reziliate, în număr de 23 sunt cele aferente apelului 1 de la operațiunea 3.1.1;

- evoluția numărului de contracte semnate pe axă; din totalul contractelor încheiate 55% sunt în faza de implementare, aproximativ 40% sunt finalizate, din situația comparativă, se observă că 35% din numărul total de contracte a fost încheiat în perioada acesta de referință;

- evoluția sumelor contractate pe axă; referitor la FEDR, peste 50% din totalul valorii contractate s-a realizat în această perioadă, mai-octombrie a.c. Ponderea cea mai mare o reprezintă beneficiarii publici, comparativ cu cei privați și datorită valorii mari a proiectelor pe care beneficiarii publici pot să o depună, comparativ cu IMM-urile;

- distribuția regională; datorită faptului că în ultima perioadă s-au lansat apeluri destinate IMM-urilor, ponderea pe regiuni s-a schimbat, în prezent conduce regiunea Centru, la mică distanță de regiunile București-Ilfov și Nord-Vest, Nord-Est, celelalte regiuni având ponderi scăzute, între 4 și 10%.

- evoluția rambursărilor; raportat la valoarea contractată corespunzătoare fiecărei perioade, la 30 aprilie a.c., plățile reprezentau 23% din totalul contractărilor, pe când în prezent plata reprezintă 25% din totalul contractărilor.

- probleme specifice; asigurarea fondurilor pentru accesarea AT în special pentru evaluatori externi pentru Domeniul 3 și sprijin pentru procesarea cererilor de rambursare; capacitate administrativă foarte redusă; probleme specifice implementării proiectelor respectiv retrageri înainte de contractare, lipsa fluxului de numerar, întârzieri la contractare.

Referitor la proiectul aferent operațiunii **Infrastructura de Broadband**, doamna Adina Moga l-a invitat pe domnul Corneliu Mănescu, reprezentant MCSI și coordonator al proiectului să prezinte situația.

DI. Corneliu Mănescu, MCSI, a punctat elementele esențiale ale proiectului de broadband, precum și elementele de noutate: asigurarea susținerii politice prin aprobarea Memorandumului în data de 5 octombrie 2011, privind susținerea proiectului Ro NET, crearea unei structuri în cadrul MCSI dedicate proiectului Ro NET dată fiind importanța acestuia, și este reluarea sesiunilor de consultări publice cu toate părțile interesate pentru a stabili un cadru de armonizare a tuturor nevoilor și tuturor solicitărilor venite din partea acestora, pe cerințele UE.

D-na Camelia Iliescu, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, a solicitat unele detalii cu privire la supunerea spre aprobare către Comisia Europeană a proiectului Ro NET.

DI. Corneliu Mănescu a ținut să precizeze că a fost stabilit un program foarte clar pentru acest proiect și intenția ca până la jumătatea lunii ianuarie 2012 să existe și un acord comun încheiat cu Autoritatea de Management a PNDR, pentru conexarea celor două proiecte aceasta deoarece pe data 10 ianuarie 2012 se va încheia sesiunea de consultări publice. După data de 10 ianuarie 2012 vor exista elementele fundamentale pentru transmiterea pre-notificării către Comisia Europeană.

Dna Angela Martinez-Sarasola a reiterat importanța proiectului de broadband nu doar pentru România, cât și pentru Uniunea Europeană. În același timp, dna Sarasola a afirmat că de această dată speră că implementarea acestui proiect va face pași înainte și că autoritățile române își vor asuma ducerea sa la bun sfârșit, după ce la Comitetele de Monitorizare trecute au existat declarații de bune intenții neurmărite însă de măsuri concrete. Acest moment este ultima posibilitate de implementare a proiectului deoarece calendarul său de implementare devine foarte strâns pe măsura apropiării sfârșitului perioadei de programare. Următoarele trei luni de zile vor fi decisive în clarificarea situației proiectului de broadband. Dacă semnalul trimis de România Comisiei Europene va fi unul de incapacitate de implementare a operațiunii, acesta va avea o influență negativă pentru România în perspectiva următoarei perioade de programare.

Comisia Europeană sprijină noile măsuri pentru implementarea acestei operațiuni: folosirea resurselor de AT, crearea unei unități a proiectului în cadrul MCSI, dotarea sa cu un număr semnificativ de persoane, dotate cu experiență, și care vor proveni din diferite ministere. În cel mai scurt timp aceste resurse vor servi la realizarea studiului de fezabilitate, a documentației de achiziții publice și a implementării proiectului. De asemenea, Jaspers va furniza asistență în redactarea termenilor de referință pentru studiul de fezabilitate. Dna Sarasola a recomandat domnului Corneliu Mănescu și reprezentanților JASPERS

(echipa JASPERS urmând să sosească în România în jurul datei de 5 decembrie 2011). să organizeze o întâlnire pentru finalizarea termenilor de referință pentru studiul de fezabilitate a proiectului broadband, astfel încât lansarea studiului de fezabilitate să aibă loc în jurul datei de 10 ianuarie 2012. Apelul CE pentru sprijin în implementarea acestui calendar de măsuri, prin mobilizarea resurselor de AT și a celor umane, este adresat nu doar OI PSI ci și AM, MCSI și ACIS.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a subliniat importanța pentru România a proiectului de internet în bandă largă pentru toate zonele geografice din România cu impact implicit și indirect asupra dezvoltării economice și a nivelului de viață și a insistat pe respectarea calendarului foarte strâns al proiectului în vederea implementării acestuia. Domnia sa a mai avut o scurtă intervenție referitoare la proiectele aprobate în intervalul 2007-2013, proiecte aprobate raportate la bugetul apelului pe Axa 3, proiecte aprobate 50%, contractate 345, plăți 9%.

D-na Adina Moga a întărit cele precizate de dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie, adăugând că la operațiunile aferente domeniului 2 unde bugetul este epuizat, gradul de absorbție este de peste 25% spre 35% la unele operațiuni, existând minusuri la operațiunea destinată IMM-urilor, unde nu s-au lansat apeluri de proiecte. Doamna Moga a afirmat că în primele trei luni ale anului se intenționează contractarea tuturor celor 1800 de proiecte eligibile.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a recomandat ca perioada de implementare să nu depășească perioada de contractare pentru cele 1800 de proiecte.

D-na Adina Moga a precizat că se vor urma instrucțiunile AM, de accelerare a depunerii actelor necesare contractării, în termen de 60 de zile.

Stadiul implementării pentru Axa prioritară 4

DI Alexandru Săndulescu, director general, Direcția Energie, Petrol și Gaze, Organismul Intermediar pentru Energie, a prezentat stadiul implementării operațiunilor pentru Axa Prioritară 4.

Au fost prezentate:

- lansări/alocări; se constată că lansările reprezintă 96% din disponibilul pe axă, cei 4% nelansați fiind operațiunea **Interconectări**, unde există un disponibil de 30 milioane Euro, se speră ca în luna ianuarie 2012 operațiunea să fie deja activă, se lucrează la un proiect, o linie electrică cu Serbia, în valoare de 15 milioane de Euro;
- număr proiecte depuse/selectate/contractate; există un mare număr de proiecte depuse comparativ cu volumul ceva mai mic de proiecte selectate, din acest număr de proiecte depuse există o listă de rezervă de 230 proiecte, pe operațiunea 4.2 **Resurse energetice regenerabile**, mai există o listă de rezervă de 20 de proiecte pe operațiunea **Distribuție**; cele 58 de proiecte selectate și care se află în momentul de față în contractare;
- numărul de proiecte contractate/reziliate/în implementare/finalizate; numărul de proiecte pare mic, dar sunt proiecte complexe dar sumele sunt relativ mari, volumul fiecărui proiect nu numai financiar dar și ca activitate este destul de mare și de complex.
- evoluția numărului de contracte;
- evoluția sumelor contractate; există o creștere de la ultimul CM.
- distribuția regională a contractelor; se menține distribuția destul de echilibrată a contractelor pe regiuni.
- evoluția rambursărilor; de la ultimul CM au mai avut loc o serie de rambursări în luna iunie și în luna noiembrie, între timp a crescut și volumul contractat, ca urmare procentul nu a avut o creștere semnificativă;
- probleme specifice; respingerea finanțării pe ajutor de stat regional a unor proiecte majore de instalații mari de ardere de către CE (8 grupuri energetice).

DI Săndulescu a semnalat că se constată o ușoară instabilitate în cadrul de reglementare pentru promovarea surselor regenerabile de energie și că în momentul de față lucrurile s-au clarificat prin Ordonanța 88 din 2011 dar numai în sensul unei reduceri drastice a numărului de certificate verzi pentru

cei care beneficiază de ajutor investițional, inclusiv fonduri structurale, rezultând o serie de retrageri de proiecte.

Suplimentarea alocării financiare aprobată la reuniunea din iunie a CM a condus la modificarea schemei de ajutor de stat pentru operațiunea 4.2 Promovarea surselor regenerabile de energie, care trebuie ajustată în sensul măririi bugetului schemei. În acest sens s-a inițiat un proiect de HG care prevede creșterea sumei aprobate, care nu a fost încă aprobat.

Ca dificultăți constatate s-au menționat: capacitate redusă de cofinanțare a beneficiarilor pentru proiectele deja contractate, întârzieri în finalizarea procesului de achiziție publică pentru echipamente și instalații aferente, solicitări de semnare din partea beneficiarilor a unor acte adiționale de decalare a termenilor la contractele de finanțare, amânări repetate ale datelor cererilor de rambursare și prefinanțare.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a intervenit precizând că la implementarea Axei 4 Energie, situația este îngrijorătoare, în momentul de față înregistrându-se scăderi la aproape toți indicatorii (proiecte aprobate 40%, contractate 13% și plăți, 3%) și a recomandat găsirea de mijloace și concentrarea ca în cel mai scurt timp, să se înregistreze evoluții la acești indicatori.

Domnia sa a remarcat că este una dintre axele prioritare care într-o perioadă foarte scurtă de timp poate să înregistreze evoluții spectaculoase referitor la contractare deoarece proiectele sunt în general mari și pot să genereze imediat cereri de rambursare de valori semnificative. Prin suplimentarea bugetului pentru operațiunea de energii regenerabile, este posibil ca în lunile martie-aprilie anul viitor să poată fi contractat 100% bugetul apelului pe Axa 4.

Dna Angela Martinez-Sarasola a reiterat îngrijorările dlui Secretar de Stat Stafie legate de Axa Prioritară 4, axa cu cel mai scăzut grad de implementare din cadrul POS CCE. Din intervenția dlui Săndulescu par a reieși câteva motive de optimism care lasă speranța ca până la următorul CM să aibă loc pași înainte în implementarea AP4.

Dna Sarasola a revenit asupra prezentării operațiunii de desulfurare pentru a explica membrilor CM dificultățile întâmpinate în implementarea acestei operațiuni și procedurile existente la nivelul CE în ce privește proiectele majore. Lecțiile trase din această operațiune vor fi utile în implementarea altor proiecte majore cum sunt cele privind broadband și ELI. Evaluarea proiectelor majore se face nu doar de către DG REGIO ci și de către alte direcții din cadrul CE, în funcție de specificul proiectului (DG Mediu, DG Transport etc.) dar și de direcții orizontale, cum ar fi DG Competition, care verifică respectarea regulilor comunitare și compatibilitatea cu schemele de ajutor de stat pe baza cărora se acordă finanțarea.

CE consideră că operațiune de desulfurare nu este compatibilă cu schema de ajutor de stat regională, ci ar fi necesitat o schemă specifică regională de mediu, schemă însă care nu a fost conceptualizată și definitivată de autoritățile române. CE nu refuză finanțarea proiectului Ișalnița din cadrul acestei operațiuni dar insistă asupra faptului că nivelul prevăzut al grantului, al contribuției publice, este prea ridicat. CE solicită retrimiteră proiectului pentru aprobare dar susținut de o nouă schemă de ajutor de stat, specifică pentru domeniul de mediu.

Și în cazul proiectului de la Craiova este aceeași situație. CE a aprobat proiectul dar va reveni cu o notă în care va menționa că nu respinge proiectul ci modalitatea prin care autoritățile române au ales să-l finanțeze. Guvernului român i se va solicita un răspuns privind modul în care va dori să susțină acest proiect, fie prin POS CCE, fie prin Ministerul Economiei. Trebuie ținut cont și de faptul că deadline-ul pentru acest proiect a fost depășit, el fiind sfârșitul anului 2010. Pentru proiectul de la Ișalnița deadline-ul este 2013.

CE așteaptă decizia autorităților române pentru cele două proiecte, fie retrimiteră lor la CE pentru aprobare, acompaniate de o nouă schemă de ajutor de stat regional, fie netrimiteră lor și finanțarea de la bugetul de stat, pentru ca România să-și poată îndeplini obligațiile prevăzute în directivele europene. În funcție de acest răspuns, va fi decis și subiectul realocărilor de fonduri în cadrul AP4.

Dna Sarasola și-a exprimat îngrijorarea în ce privește procentul scăzut al proiectelor selectate și contractate în cadrul AP4 dar a salutat lansarea apelului de propuneri de proiecte în vederea acoperirii cu 100% a fondurilor alocate axei, ținând cont și de posibilitatea realocării între operațiuni.

DI Alexandru Săndulescu a explicat că a avut loc o întâlnire a unui Grup de lucru constituit din persoane din cadrul Direcției de Energie a Ministerului Economiei Comerțului și Mediului de Afaceri, din cadrul

Consiliului Concurenței și din Ministerul Finanțelor, pentru a găsi soluții alternative. În urma discuțiilor, s-au găsit câteva căi de a finanța aceste proiecte dar decizia aparține companiilor, dacă acestea doresc să redepună aceste proiecte spre finanțate prin ajutor de stat de mediu sau preferă alte modalități de finanțare.

Cu privire la energiile regenerabile dl Alexandru Săndulescu a precizat că există 300 milioane Euro disponibile dar schema de ajutor de stat nu acoperă întreaga sumă de bani ceea ce presupune semnarea de contracte numai pentru 19 beneficiari, reprezentând 150 milioane Euro. Există o decizie guvernamentală pentru a extinde suma de bani acoperită prin schema de ajutor de stat pentru energii regenerabile și în acest sens vor fi chemați să depună proiecte mai mulți beneficiari de pe lista de rezervă.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a subliniat că se încearcă găsirea de soluții de finanțare pentru proiectele de desulfurare, cu asigurarea garanțiilor de stat, cu respectarea legislației în vigoare privind ajutorul de stat.

Propuneri de realocări în cadrul axelor prioritare și între axele prioritare

D-na Cătălina Meliță a prezentat propunerile de realocare în cadrul AP2 și între AP, pentru finanțarea proiectului ELI, în valoare de 180 milioane euro, proiect a cărui importanță națională și europeană a fost prezentată deja în cadrul reuniunilor precedente. Domnia sa a precizat că, prin amploare și impact economic, acest proiect devine esența axei prioritare 2, deoarece înglobează mai multe tipuri de proiecte de cercetare (infrastructură majoră de cercetare, pol de excelență, promotor al parteneriatului între cercetare și mediul economic, și factor de antrenare a mediului economic și de stimulare a resurselor de cercetare a întreprinderilor), fiind un promotor al inovării, construit în concordanță cu modelele de cercetare europeană și din România, dar și cu obiectivele politicii de coeziune, de dezvoltare a relației dintre cercetare și mediul economic. Totodată, d-na Meliță a prezentat pe scurt procedura de solicitare a aprobării realocărilor, care presupune, în primă fază, o aprobare din partea membrilor CM, materializată într-o decizie, iar în cea de a doua fază, aprobarea din partea Comisiei Europene, în urma solicitării oficiale din partea AM, concretizată într-o decizie de modificare a planului financiar al programului în conformitate cu propunerile de realocare. Domnia sa a informat membrii CM că în materialele de prezentare este inclusă o secțiune referitoare la impactul realocărilor asupra indicatorilor programului, iar solicitarea oficială către CE va fi însoțită de un studiu de impact și de argumentația strategică din perspectiva încadrării în obiectivele generale ale programului.

Propunerile de realocare în cadrul AP 2 sunt după cum urmează:

- 35 milioane Euro de la **Infrastructură de cercetare**
- 20 milioane Euro de la **Poli de excelență**
- 15 milioane de Euro de la operațiunea de **Parteneriate**,
- 10 milioane Euro de la **Promovarea inovării în cadrul întreprinderilor**

Propunerile de realocare între axe prioritare sunt după cum urmează:

- 27 milioane Euro de la **Instalații mari de ardere**, prin acesta operațiunea în cauză fiind eliminată din program, celelalte 100 milioane Euro fiind realocate la **Energii Regenerabile**
- 15 milioane Euro, de la operațiunea de **Interconectări**
- 7 milioane Euro de la **Eficiență energetică**
- 20 milioane Euro din **axa de Asistență Tehnică**

Diferența de 31 milioane Euro se propune a fi obținută prin supracontractare de 5% pe axa prioritară 2.

O altă propunere de realocare a fost cea din cadrul axei prioritare 4, și anume 100 milioane euro de la operațiunea **Instalații mari de ardere** la cea de **Energii regenerabile**, dată fiind conjunctura de piață, manifestată printr-o suprasubscriere la această operațiune.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a adăugat că finanțarea acestui proiect de importanță majoră, susținut atât de guvernul României, cât și de Comisia Europeană, nu va împieta asupra îndeplinirii obiectivelor programului, propunerile de realocare fiind făcute în urma analizării evoluției implementării fiecărei operațiuni în parte și a contextului economic, astfel încât să nu fie afectate cele de succes.

D-na Angela Martinez Sarasola a precizat că aceste propuneri de realocare vor fi analizate de Comisia Europeană, după aprobarea Comitetului de monitorizare și după înaintarea solicitării oficiale din partea Autorității de Management. Domnia sa a subliniat că există susținerea CE pentru proiectul ELI, dar mai sunt necesare unele argumentații din punctul de vedere al politicii de cercetare și al politicii de coeziune, fiind vorba despre un proiect integrat de importanță strategică. De asemenea, d-na Sarasola a adăugat că încă mai au loc consultații cu JASPERS și a recomandat o cooperare stânsă la elaborarea schemei de ajutor de stat, cu JASPERS și DG Competition, pentru a asigura aplicarea acesteia în toate fazele de derulare a proiectului și pe întreaga durată a acestuia.

Referitor la propunerile de realocare în domeniul energiei, pentru eliminarea operațiunii Instalații de mari de ardere, d-na Sarasola a precizat că este necesară o consultare cu DG Environment, iar pentru operațiunea **Energii regenerabile** a recomandat elaborarea unui studiu privind impactul realocărilor asupra schemelor de ajutor de stat, modul în care se integrează extinderea acestei operațiuni în politica energetică a României și, nu în ultimul rând, impactul asupra ratei de absorbție. Domnia sa a menționat că propunerile de realocare vor fi analizate, la nivelul Comisiei Europene, după o consultare între serviciile Comisiei, cu atribuții specifice, și anume, DG Regio, DG Energy, DG Research, DG Environment, DG Competition fiind necesară obținerea acordului acestora.

DI Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a asigurat că vor fi prezentate motivațiile deciziilor de realocare în vederea obținerii aprobării Comisiei Europene, după aprobarea de către Comitetul de monitorizare,

DI Radu Minea, CSDR, deși nu a negat importanța proiectului ELI, s-a exprimat împotriva realocării de fonduri de la alte operațiuni pentru realizarea acestuia, considerând că nu s-a prezentat o justificare corespunzătoare privind impactul asupra operațiunilor de la care se realocă fonduri. În opinia domniei sale, nu există garanții că acest proiect se va dovedi unul de succes, având o durată mare de implementare, orizontul de timp fiind 2030.

DI Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie și-a exprimat surprinderea că există opoziție privind alocarea de fonduri suplimentare cercetării din partea unui reprezentant al sindicatului cercetătorilor.

DI Radu Minea a explicat că nu se opune suplimentării de fonduri pentru cercetare, ci utilizării acestor fonduri pentru un proiect anume, axat pe un segment, fiind neglijate celelalte domenii.

DI Dragoș Ciuparu, Președinte ANCS, a precizat că proiectul ELI este o infrastructură de cercetare care contribuie la încurajarea inovării și a parteneriatului între cercetare și industrie și la susținerea cercetării și competitivității economice a acesteia. Din acest punct de vedere, domnia sa a explicat că operațiunile de la care se realocă, cadrul AP 2, nu sunt afectate, deoarece nu a existat cerere pentru sumele totale alocate, iar indicatorii respectivi sunt realizați prin proiectul ELI. DI Dragoș Ciuparu a adăugat că nici operațiunile de la axa prioritară de energie, de la care se realocă fonduri, nu vor fi afectate, deoarece proiectul ELI va utiliza energii regenerabile, pompe de căldură, care conduc la creșterea eficienței energetice, și va stimula dezvoltarea unor sectoare industriale hi-tech.

DI Alexandru Săndulescu a menționat, în completare, că realocările de la operațiunea de **Instalații mari de ardere**, vor putea fi făcute numai după primirea scrisorii relevante din partea Comisiei Europene legate de proiectul Craiova 2.

Aprobarea propunerilor de realocare

În continuare, **DI Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie** a propus spre votare aprobarea propunerilor de realocare

Propunerile de realocare au fost aprobate cu mențiunea că dl. Radu Minea, CSDR, a aprobat numai realocarea pentru operațiunea de energii regenerabile.

Aprobarea minutei reuniunii CM POS CCE din 7 iunie 2011

DI Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a propus aprobarea minutei reuniunii precedente, cu menționarea intervenției d-lui Radu Minea, prin adăugarea următorului paragraf:

„Domnul Minea și-a exprimat sprijinul pentru prezentul proiect și a apreciat recomandarea doamnei Angela Martinez Sarasola ca AM să coordoneze implementarea acestuia, aceasta era fraza existentă în minută și după aceasta urmează paragraful solicitat de domnul Minea:

„S-a subliniat că materialul prezentat în susținerea finanțării proiectului este tendențios și departe de realitate și s-a solicitat ca la viitoarea întâlnire să se prezinte un punct de vedere al specialiștilor, nu administrativ. În acest sens au fost menționați cercetătorii din cadrul Institutului Național de Cercetare Dezvoltare pentru fizica laserilor, plasmei și radiațiilor datorită cărora a și existat solicitarea cercetătorilor decidenților europeni de participare a României la proiect. A fost solicitată de asemenea, participarea și implicarea partenerilor sociali din domeniu în planificarea și implementarea proiectului.”

Minuta a fost aprobată în unanimitate.

POS CCE în contextul implementării Planului de Măsuri Prioritare, dificultati si soluții

În continuare, **dl Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie** a dat cuvântul d-nei Maleta Marinescu, director general adjunct AM POS CCE, pentru prezentarea stadiului implementării Planului de Măsuri Prioritare.

D-na Maleta Marinescu a prezentat situația îndeplinirii măsurilor stabilite pentru AM POS CCE, astfel:

- operațiuni întârziate/ apeluri nelansate: Poli de competitivitate și Clustere, în ceea ce privește Axa 1, operațiuni ce urmează a fi lansate în perioada imediat următoare; Poli de excelență, operațiune anulată în vederea disponibilizării fondurilor, pentru realizarea proiectului major ELI; operațiunea de Broadband, care prevede un calendar strict pentru elaborarea studiului de pre-fezabilitate, studiului de fezabilitate, identificarea și schemei de ajutor de stat, precum și perioada necesară Comisiei Europene de aprobare
- operațiunile suprasolicitate versus cele nesolicitate, termenele procedurale de evaluare, contractare și respectiv procedurile de verificare și autorizare a cererilor de rambursare: măsurile luate ca urmare a constatărilor identificate au vizat perioada de consultare a ghidurilor care va fi de minim 30 zile plus 10 zile pentru lansarea Ghidului Solicitantului după publicarea pe site a versiunii finale, impunerea unui termen maxim de 60 zile pentru documentele de contractare, sprijin AT privind atât aspectele legate de evaluarea proiectelor, cât și aspecte legate de verificarea Cererilor de rambursare, în ceea ce privește domeniul achizițiilor publice.
- revizuirea procedurilor, în special în ceea ce privește managementul financiar, ținând cont atât de aspectele sesizate de către misiunile de audit ale DG Regio, cât și de noile modificări ale cadrului legislativ, cum ar fi în mod special Ordonanța 66
- propunerea de realocare pentru realizarea proiectului major ELI
- promovarea posibilităților de garantare a împrumuturilor contractate pentru asigurarea contribuției beneficiarului, promovare care s-a realizat atât prin intermediul website-urilor, cât și prevederilor din Ghidul Solicitantului, dar și în cadrul proiectului de AT privind organizarea de evenimente de către AM, la care au participat reprezentanți ai Fondului Național de Garantare a Creditelor pentru IMM-uri și ai Eximbank
- extinderea categoriilor de cheltuieli eligibile a fi rambursate prin instrumentele structurale; Guvernul României a emis o hotărâre în acest sens legată de flexibilitatea eligibilității cheltuielilor aferente TVA nedeductibil care va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2012
- procedurile de achiziție publică; Guvernul a adoptat un plan de măsuri privind întărirea sistemului de verificare a achizițiilor publice, în ceea ce privește proiectele finanțate din instrumente structurale, prin care a stabilit un calendar ce a vizat clarificarea responsabilităților, îmbunătățirea sistemului de achiziții publice, semnarea protocoalelor de colaborare tripartite cu ANRMAP și UCEVAP, și lista de verificare instruirea personalului și furnizarea de expertiză suplimentară; reverificarea tuturor procedurilor privind contractele de achiziții publice derulate de beneficiarii publici urmare a deficiențelor semnalate în rapoartele de audit ale Comisiei Europene.

- activitățile de control și audit; optimizarea planificării activităților de control și audit pe baza corelării calendarelor, adoptarea Ordonanței 66 privind tratamentul neregulilor și modificarea procedurilor și a fișelor de post, constituirea unui grup de lucru permanent în ceea ce privește interpretarea prevederilor privind tratamentul neregulilor din care fac parte ACP, ACIS și DLAf (Direcția Antifraudă de la nivelul primului ministru), în care AM nu sunt membre, însă pot veni cu sesizări, astfel încât să se asigure ulterior un punct de vedere și o abordare comună în ceea ce privește acest subiect.

- întărirea capacității administrative la nivelul structurilor responsabile de implementarea programului;; proiecte de AT, legate de evaluarea tehnico-economică în cadrul apelului 3, operațiunea de Întreprinderi mari, reverificarea achizițiilor publice, verificarea administrativă a Cererilor de rambursare la nivelul OI IMM, evaluări la OI IMM, reverificări inclusiv la OIPSI; noi modalități de angajare suplimentară de personal; listă cu solicitările pe care AM le-a făcut către Ministerul Afacerilor Europene, demers coordonat de această instituție, în vederea susținerii cu expertiză internațională de la nivelul instituțiilor financiare internaționale a structurilor implicate în gestionarea programelor, implicit POS CCE, inclusiv pentru monitorizarea unor proiecte majore, cum ar fi Infrastructura de Broadband sau proiectul major ELI.

- capacitatea și responsabilitatea beneficiarilor; rezilierea contractelor cu întârzieri majore în demararea activității proiectelor, reguli mai stricte privind prefinanțarea, obligativitatea prezentării unei scrisori de confort și măsuri de informare și publicitate, creșterea sprijinului direct acordat către beneficiari, atât prin help-desk, cât și evenimente, seminarii, conferințe regionale derulate atât de AM cât și de OI, aprobarea unei liste de 8 proiecte prioritare la nivelul POS CCE, care va fi consolidată de cele două mari proiecte strategice, *Broadband* și *ELI*.

DI Marian Răduță, DG Regio, a amintit că, în rapoartele ACIS, AM POS CCE apare în mod frecvent cu dificultăți în implementarea acestui plan, îndeosebi în ceea ce privește managementul ciclului de proiect. Referitor la lista proiectelor prioritare, domnia sa a recomandat completarea listei de proiecte strategice.

DI Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a explicat că au fost solicitată o listă a contractelor semnate și în implementare. În ceea ce privește PMP, domnia sa a precizat că rapoartele ACIS constituie un instrument util pentru corectarea deficiențelor.

Implementarea Planului Multianual de Evaluare

D-na Mihaela Manolescu, șef serviciu, AM POS CCE, a prezentat situația Planului Multianual de Evaluare.

- procedură de finalizare a documentației de atribuire pentru evaluarea axelor prioritare ce va fi lansată în decembrie; se va face prin prisma gradului de îndeplinire a indicatorilor fizici și financiari.

- evaluarea performanței FEI în gestionarea Jeremie; este în pregătire documentația de atribuire și demararea achiziției

- evaluarea Planului de Comunicare, realizată de un consorțiu de firme format din DC Communication și Gea Strategy & Consulting, indicatorii au fost îndepliniți, însă există unele recomandări: corelări între indicatorii stabiliți în acest plan de comunicare și cei din documentul cadru al programului, o clasificare a acestora din punct de vedere al definiției, rezultat și impact și prioritizarea lor; includerea mai multor mesaje, informații cu caracter general pe site-urile AM, OI și în special de postarea de rezultate consolidate la nivel de program pe site-ul AM; concentrarea pe grupe mai mari de activități de comunicare; activități de informare și a altor grupuri țintă, mass-media și în special publicul larg pentru o vizibilitate crescută; revizuirea periodică a Planului de Comunicare în funcție de necesități, stabilite pe baza unor sondaje în rândul beneficiarilor.

D-na Cătălina Meliță a fost de părere că recomandarea privind creșterea vizibilității este oarecum depășită, programul fiind deja cunoscut, iar accentul se pune acum pe partea de implementare, și pe comunicarea cu beneficiarii în acest sens.

DI Marian Răduță a dorit să știe cum vor fi valorificate rezultatele acestei evaluări și care sunt recomandările considerate de AM cu impact mare.

D-na Cătălina Meliță a explicat că se va face o analiză în acest sens, prin prisma experienței acumulate.

D-na Maleta Marinescu a adăugat că vor fi luate în considerare recomandările care vizează îmbunătățirea website-ului ca instrument de comunicare cu potențialii beneficiari și cu beneficiarii programului, integrarea în rețelele de informare, fie că sunt centre de informare pentru IMM-uri, reprezentanțe ale Comisiei Europene sau alte structuri de comunicare și desigur întărirea rolului legat de relația cu mass-media.

D-na Cătălina Meliță a completat că un instrument extrem de util în relația cu beneficiarii este Ghidul beneficiarului, precum și materialul de informare asupra greșelilor frecvente în dosarele de cererilor de rambursare. Domnia sa a precizat că ar fi utilă și publicarea unui ghid referitor la achizițiile publice pentru beneficiarii publici, având în vedere că pentru beneficiarii privați există un capitol de norme interne în cadrul ghidului

DI Marian Răduță a recomandat includerea unui rezumat al evaluării planului de comunicare în raportul anual pentru 2011. Referitor la propunerile de realocare, domnia sa a mai recomandat AM să analizeze oportunitatea realizării unei evaluări asupra impactului asupra mediului, împreună cu autoritățile competente, inclusiv consultare publică, astfel încât propunerea care ajunge la Comisie să ia în considerare toate aceste elemente. În ceea ce privește raportul anual pe 2010, dl Răduță precizat că s-a constatat că va fi verificată raportarea indicatorilor la 31 decembrie 2010, din punct de vedere al modului de prezentare și valoric.

D-na Camelia Drăgoi a recomandat, la rândul său, necesitatea stabilirii unor termeni de referință calitativi în vederea evaluării inițiativei Jeremie.

Concluzii

În încheiere, **dl Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie** a afirmat că, deși s-au înregistrat progrese, este importantă monitorizarea continuă a gradului de absorbție, prin intermediul indicatorilor programului, în această a doua jumătate a perioadei de programare. Domnia sa a subliniat câteva aspecte specifice fiecărei axe prioritare, și anume îmbunătățirea capacității administrative în cazul AP 1, perspectivele pozitive pentru AP 2 în contextul implementării proiectului ELI, sprijin pentru AP 3 în obținerea de fonduri pentru proiecte de AT și contractele încheiate din cadrul AP 4.

Președintele Comitetului de Monitorizare a POS CCE

Claudiu Constantin STAFIE
Secretar de Stat

